

Hallituksen esitys eduskunnalle arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettuihin erityisjärjestelmiin sovellettavien seuraamusmaksujen ja veronkantomenettelyn uudistamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi arvonlisäverolakia, veronkantolakia sekä veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia.

Radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja sekä telepalveluja koskeviin arvonlisäveron erityisjärjestelmiin sovellettavaa veronkantomenettelyä automatisoitaisiin ja yhdenmukaistettaisiin oma-aloitteisiin veroihin muutoin sovellettavien menettelyjen kanssa. Muutokset koskisivat pääasiassa toisessa jäsenvaltiossa tunnistautuneen verovelvollisen Suomeen suoritettavaa veroa.

Osana uudistusta erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovellettavat seuraamusmaksut yhtenäistettäisiin oma-aloitteisiin veroihin muutoin sovellettavien seuraamusmaksujen kanssa. Näin ollen erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen ilmoitusvelvollisuuden lainminlyöntien seuraamuksena määrättäisiin myöhästymismaksu tai veronkorotus.

Lisäksi veronlisäyksestä ja viivekorosta annettua lakia muutettaisiin siten, että erityisjärjestelmän piiriin kuuluville veroille laskettaisiin veronlisäyksen ja viivekoron sijasta viivästyskorkoa kuten muillekin yhtenäistetyn verotusmenettelyn soveltamisalaan kuuluville oma-aloitteisille veroille.

Lait ovat tarkoitetut tulemaan voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 JOHDANTO.....	3
1.1 Valmis-hanke.....	3
1.2 Uudistuksen aikaisemmat vaiheet.....	3
2 NYKYTILA.....	4
2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö.....	4
2.2 Kotimaan lainsäädäntö ja menettely käytännössä.....	5
2.2.1 Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantaminen.....	5
2.2.2 Erityisjärjestelmään liittyvät seuraamusmaksut.....	8
2.2.3 Uusi veronkantomenettely.....	8
3 NYKYTILAN ARVIOINTI.....	9
3.1 Veronkanto.....	9
3.1.1 Veronkantomenettelyn sääntely.....	9
3.1.2 Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantaminen.....	9
3.2 Erityisjärjestelmään liittyvät seuraamusmaksut.....	10
4 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	10
4.1 Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantaminen.....	10
4.2 Erityisjärjestelmään liittyvät seuraamusmaksut.....	11
5 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	11
5.1 Taloudelliset vaikutukset.....	11
5.2 Hallinnolliset vaikutukset.....	12
5.2.1 Yleistä.....	12
5.2.2 Veronkanto.....	12
5.2.3 Seuraamusmaksut.....	12
5.3 Verovelvolliseen kohdistuvat vaikutukset.....	13
6 ASIAN VALMISTELU.....	13
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	14
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	14
1.1 Arvonlisäverolaki.....	14
1.2 Veronkantolaki.....	16
1.3 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta.....	16
2 VOIMAANTULO.....	17
3 SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS.....	17
LAKIEHDOTUKSET.....	19
1. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta.....	19
2. Laki veronkantolain 38 ja 71 §:n muuttamisesta.....	21
3. Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta.....	22
LIITE.....	23
RINNAKKAISTEKSTIT.....	23
1. Laki arvonlisäverolain muuttamisesta.....	23
2. laki veronkantolain 38 ja 71 §:n muuttamisesta.....	26
3. Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta.....	27

YLEISPERUSTELUT

1 Johdanto

1.1 Valmis-hanke

Pääministeri Juha Sipilän hallituksen ohjelman mukaan hallitus toteuttaa Verohallinnon kantamia veroja koskevat uudistukset, jotka ovat tarpeen Verohallinnon toiminnan tehostamiseksi, verovelvollisten oikeusturvan sekä tiedonsaannin parantamiseksi ja hallinnollisen taakan keventämiseksi. Uudistuksilla yhdenmukaistetaan ja yksinkertaistetaan verotus- ja veronkantomenettelyä sekä verotuksen muutoksenhaku- ja seuraamusjärjestelmää. Lisäksi edistetään sähköisiä toimintatapoja ja verotuksen reaaliaikaistamista.

Hallitusohjelman edellyttämät menettelyä koskevat uudistukset on kustannussyistä tarkoituksenmukaisinta toteuttaa samanaikaisesti, kun Verohallinnon tietojärjestelmien uudistamishanke, jäljempänä Valmis-hanke, toteutetaan vuosina 2016—2019. Verotustoiminnot ja Verohallinnon kantamat eri verolajit siirtyvät uuteen tietojärjestelmään vaiheittain. Tavoitteena on, että myös menettelyn uudistamista koskevat hallituksen esitykset annetaan ja ne tulevat voimaan vaiheittain Valmis-hankkeen mahdollistamassa aikataulussa.

Esitys liittyy veronkantoa koskevan kokonaisuudistuksen kolmanteen vaiheeseen. Uutta veronkantomenettelyä sovelletaan kaikkiin Verohallinnon kantamiin veroihin sitä mukaan, kun ne siirtyvät käsiteltäväksi Verohallinnon uudessa tietojärjestelmässä. Uusi veronkantomenettely laajennettaisiin koskemaan arvonlisäverolain (1501/1993) 12 a luvussa tarkoitettua radio- ja televisiolähetyspalveluja, sähköisiä palveluja sekä telepalveluja koskevaa erityisjärjestelmää.

1.2 Uudistuksen aikaisemmat vaiheet

Verokannon kokonaisuudistuksen tarkoituksena on yhdenmukaistaa Verohallinnon kantamien verojen ja maksujen maksamisessa, palauttamisessa ja perimisessä noudatettavaa menettelyä ja koota menettelyä koskevat säännökset veronkantolakiin. Verohallinnon uuden tietojärjestelmän vaiheittaisen käyttöönoton vuoksi eri verolajien veronkantomenettely on siirtymävaiheen aikana toteutettu eri järjestelmäympäristöissä.

Valmis-hankkeen ensimmäisen vaiheen verotusmenettelyä ja veronkantoa koskevat lainsäädäntömuutokset ovat tulleet voimaan vuoden 2017 alusta. Uusina lakeina tulivat voimaan muun muassa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annettu laki (768/2016), jäljempänä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaki, sekä veronkantolaki (769/2016). Veronkantolaissa säädettyä uutta kantomenettelyä sovellettiin uudistuksen ensimmäisessä vaiheessa veronkantolaissa erikseen säädettyihin oma-aloitteisiin veroihin. Näihin veroihin kuului muun muassa arvonlisävero lukuun ottamatta sitä arvonlisäveroa, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää.

Uudistuksen toisen vaiheen lainsäädäntömuutokset tulivat voimaan 1 päivänä marraskuuta 2017. Lainsäädäntömuutoksilla laajennettiin uutta kantomenettelyä koskevien säännösten soveltamisalaa muun muassa tuloveroon. Arvonlisävero, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää, jäi edelleen uutta kantomenettelyä koskevien säännösten soveltamisalan ulkopuolelle.

Uudistuksen kolmannessa vaiheessa säädettiin muun muassa uusi veronkantolaki (11/2018), joka tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019. Uutta kantomenettelyä koskevien säännösten soveltamisalaa laajennettiin koskemaan muun muassa kiinteistöveroa ja varainsiirtoveroa. Ar-

vonlisävero, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää, jäi uuden veronkantolain säätämisen yhteydessä edelleen uutta kantomenettelyä koskevien säännösten soveltamisalan ulkopuolelle.

Uudessa veronkantolaissa säädetään kootusti muun muassa veron maksamisesta, maksun kohdistamisesta, maksun ja palautuksen käyttämisestä, palautuksen maksamisesta, verojen perinnästä, verosta vapauttamisesta, vanhentumisesta, verovastuusta, kansainvälisestä verovarojen siirtämisestä ja muutoksenhausta. Lisäksi veronkantolaki sisältää säännökset muun muassa verovelvolliselle muodostettavan yhteenvedon tietosisällöstä, tiedoksiannosta ja kantomenettelyssä tapahtuneen virheen korjaamisesta sekä viivästyskoron maksamisesta. Viivästyskoron laskemisesta säädetään veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa (1556/1995), jäljempänä *viivekorkolaki*.

2 Nykytila

2.1 Euroopan unionin lainsäädäntö

Neuvoston direktiivin 2006/112/ EY annettu 28 päivänä marraskuuta 2006 yhteisestä arvonlisäverojärjestelmästä, jäljempänä *arvonlisäverodirektiivin*, XII osaston 6 luku sisältää säännökset, jotka koskevat telepalveluihin, radio- ja televisiolähetyspalveluihin ja sähköisiin palveluihin sovellettavia erityisjärjestelmiä.

Arvonlisäverodirektiivin täytäntöönpanoasetukseen (EU) N:o 282/2011, sellaisena kuin se on muutettuna neuvoston asetuksella (EU) N:o 967/2012, (jäljempänä *täytäntöönpanoasetus*) sisältyy tarkempia säännöksiä erityisjärjestelmiä koskevien arvonlisäverodirektiivin säännösten täytäntöönpanosta.

Direktiivissä ja sen nojalla annetuissa täytäntöönpanosäännöksissä ei pääsääntöisesti säädetä erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa veroa koskevasta veronkantomenettelystä. Unionin oikeuteen sisältyy kuitenkin veron maksamista koskevia ja eräitä muita veronkanton liittyviä säännöksiä.

Arvonlisäverodirektiivin 367 artiklan ja 369 i artiklan mukaan erityisjärjestelmää soveltava verovelvollinen maksaa veroilmoitukseen viitaten ilmoituksen mukaisesti veron tunnistamisjäsenvaltion määräämälle pankkitilille. Tunnistamisjäsenvaltio tilittää verot kulutusjäsenvaltioille veroilmoituksella ilmoitettujen verojen suhteessa.

Täytäntöönpanoasetuksen 62 artiklan mukaan verovelvollisen on suoritettava kaikki maksut tunnistamisjäsenvaltiolle.

Jos verovelvollinen ei ole maksanut ilmoittamiensa veroja täysimääräisesti, tunnistamisjäsenvaltion on täytäntöönpanoasetuksen 63 a artiklan mukaan määräajassa muistutettava sähköisesti verovelvollista maksamatta olevasta verosta sekä ilmoitettava kulutusvaltiolle muistutuksen lähettämisestä. Asianomainen kulutusjäsenvaltio vastaa mahdollista myöhemmistä muistutuksista ja arvonlisäveron kantamiseksi toteutetuista toimenpiteistä ja tällöin vero on maksettava kulutusjäsenvaltiolle. Jos jokin kulutusjäsenvaltio artiklan mukaisesti ilmoittaa tunnistamisjäsenvaltiolle, että se perii puuttuvan veron määrän suoraan verovelvolliselta, tunnistamisjäsenvaltio ei tämän ilmoituksen jälkeen voi enää ottaa verovelvolliselta maksua vastaan kyseisen kulutusjäsenvaltion osalta.

Täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan mukaan tunnistamisjäsenvaltion on palautettava liikaa maksettu määrä suoraan asianomaiselle verovelvolliselle. Jos tunnistamisjäsenvaltio on vas-

taanottanut myöhemmin virheelliseksi todetun ilmoituksen mukaisen määrän ja on jakanut tuon määrän kulutusjäsenvaltioille, näiden kulutusjäsenvaltioiden on palautettava kukin oma osuutensa liikaa maksetusta määrästä suoraan asianomaiselle verovelvolliselle. Kulutusjäsenvaltion on ilmoitettava sähköisesti tunnistamisjäsenvaltiolle palautetuista määristä.

Arvonlisäverodirektiivissä ei säädetä ilmoitus- ja maksuvelvollisuuden laiminlyöntiin liittyvistä seuraamuksista. Edellä mainitun täytäntöönpanoasetuksen 63 b artiklassa säädetään jäsenvaltioiden välisestä toimivallasta tilanteessa, jossa mitään arvonlisäveroilmoitusta ei ole toimitettu tai arvonlisäveroilmoitus on toimitettu myöhässä tai se on puutteellinen tai virheellinen tai jos arvonlisäveron maksu myöhästyy. Kulutusjäsenvaltio laskee ja vahvistaa tällöin kaikki korot, seuraamusmaksut tai muut mahdolliset maksut. Verovelvollisen on maksettava nämä korot, seuraamusmaksut tai muut mahdolliset maksut suoraan kulutusjäsenvaltiolle.

Erityisjärjestelmää koskee lisäksi neuvoston asetus (EU) N:o 904/2010 hallinnollisesta yhteistyöstä ja petosten torjunnasta arvonlisäverotuksen alalla sekä komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 815/2012 neuvoston asetuksen (EU) N:o 904/2010 soveltamista koskevista yksityiskohtaisista säännöistä televiestintäpalveluja, radio- ja televisiolähetyspalveluja tai sähköisiä palveluja muille kuin verovelvollisille suorittavia sijoittautumattomia verovelvollisia koskevien erityisjärjestelmien osalta. Säännöksissä vahvistetaan erityisjärjestelmän kannalta tarpeelliset säännöt jäsenvaltioiden väliseksi tietojenvaihdoksi ja tietojen säilyttämiseksi.

2.2 Kotimaan lainsäädäntö ja menettely käytännössä

2.2.1 Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantaminen

Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantamiseen sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvun säännöksiä. Vaikka erityisjärjestelmä kuuluu arvonlisäverolaissa säädettyihin poikkeuksiin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain yleiseen soveltamisalaan, siihen ei sovelleta samaa veronkantomenettelyä kuin muihin oma-aloitteisiin veroihin, kuten muuhun arvonlisäveroon.

Erityisjärjestelmän kautta Suomeen suoritettava vero

Kun verovelvollinen on tunnistautunut toiseen jäsenvaltioon ja Suomi on kulutusjäsenvaltio, Suomi vastaanottaa kerran kuukaudessa ilmoitus- ja maksutiedot ja maksut tunnistamisjäsenvaltion kautta. Tunnistamisjäsenvaltion kautta saatavat maksutiedot tulevat sähköisen automaattisen tietojenvaihdon kautta suoraan kansallisen erityisjärjestelmän tietokantaan, josta ne siirretään virkailijasovellukseen. Maksutiedot koskevat tietyn kuukauden aikana tunnistamisjäsenvaltioon maksettuja maksuja. Virkailija vertaa tunnistamisjäsenvaltioista tulleita maksutietoja Suomelle kuuluvista määristä Verohallinnon pankkitilille maksettua määrään. Jos näissä tiedoissa on ristiriitaisuuksia, asia selvitetään tunnistamisjäsenvaltion kanssa. Selvitelyssä käytetään säädettyjä kansainvälisiä tietojenvaihtomenettelyjä.

Mikäli verovelvollinen ei maksa Suomelle kuuluvaa veroa tai maksaa sen vain osittain, tunnistamisjäsenvaltio lähettää unionin oikeuden mukaisesti asiasta ensin maksumuistutuksen verovelvolliselle. Suomi saa välittömästi tiedon muistutuksen lähettämisestä. Ilmoitustiedot lähetetään ja ilmoituskauden maksut maksetaan Suomeen viimeistään 10 päivän kuluessa sen kuukauden päättymisestä, jonka aikana veroilmoitus ja maksu vastaanotettiin. Puuttuva määrä voi olla tässä vaiheessa jo maksettu tunnistamisjäsenvaltioon tai puuttua edelleen. Koska tunnistamisjäsenvaltio on lähettänyt asiakkaalle maksumuistutuksen vasta edellisen kuukauden 30 päivää, Suomi odottaa puuttuvaa maksua vielä seuraavan kuukauden 10 päivään saakka.

Vasta sen jälkeen Suomi ryhtyy mahdollisiin omiin toimenpiteisiin puuttuvan maksun perimiseksi.

Tunnistamisjäsenvaltio ei lähetä maksumuistutusta muissa tilanteissa, jotka voivat liittyä esimerkiksi korjausilmoitukseen, joka annetaan verokautta seuraavan kuukauden jälkeen. Tunnistamisjäsenvaltio ei lähetä näistä maksupuutteista myöskään tietoa kulutusjäsenvaltiolle. Nämä maksupuutteet tulevat esiin Suomen verovalvonnassa.

Arvonlisäverolaissa on säädetty verovelvolliselle lähetettävästä ilmoituksesta Suomeen suoritettavasta maksamatta olevasta verosta. Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle annetaan siten tämän ilmoittamasta maksamatta jääneestä verosta ilmoitus, joka vastaa verokantolain mukaista maksumuistutusta, joka annetaan yhteenvedolla. Ilmoituksen antamiseen liittyy manuaalinen hyväksymismenettely. Ilmoitukseen merkitty maksamatta jäänyt vero on verojen ja maksujen täytäntöönpanosta annetun lain (706/2007) tarkoittamalla tavalla suoraan ulosotokelpoinen ilman varsinaista määräämis- tai maksuunpanovaihetta. Kun ilmoitus on annettu, maksun käsittely siirtyy toiseen tietojärjestelmään perintätoimenpiteitä varten.

Koska ilmoituksen tekeminen tarkoittaa, että Suomi kulutusjäsenvaltiona on lähtenyt vaatimaan sille kuuluvaa puuttuvaa veron määrää, tieto ilmoituksesta välitetään tunnistamisjäsenvaltioon sähköisesti automaattisella tietojenvaihdolla. Ilmoituksen tekemisen jälkeen verovelvollisen tulee maksaa puuttuva vero Suomeen Verohallinnon tilille.

Arvonlisäverolaissa on säädetty, että määräajan jälkeen maksettavalle Suomeen tilitettävälle verolle on maksettava veronlisäystä. Kun verovelvollinen maksaa puuttuvan veron omaaloitteisesti veron maksamiselle säädetyn määräajan jälkeen, hänen on omaaloitteisesti maksettava myös veronlisäystä. Jos verovelvollinen ei maksa veroa omaaloitteisesti, sille on veron määräämisen yhteydessä määrättävä veronlisäystä. Veronlisäystä on määrättävä myös silloin, kun verovelvollinen ei ole omaaloitteisesti maksanut veronlisäystä myöhässä maksetun veron yhteydessä. Veronlisäys lasketaan viivekorkolaissa säädetyn mukaisesti. Veronlisäys on määrältään korkolaissa tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä, yhteensä kuitenkin vähintään kolme euroa. Veronlisäystä lasketaan veron laissa säädettyä maksamisen määräpäivää seuraavasta päivästä maksupäivään, viimeksi mainittu päivä mukaan lukien. Käytännössä veronlisäyksen määrääminen on nykyisin hankalaa, koska se edellyttää käsitteilyä kahdessa eri tietojärjestelmässä.

Maksuunpannulle ja maksettavaksi erääntyneelle Suomeen suoritettavalle maksamattomalle verolle lasketaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa tarkoitettua viivekorkoa. Viivekorko on määrältään korkolaissa tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä, yhteensä kuitenkin vähintään kolme euroa. Viivekorkoa lasketaan verolle määrättyä eräpäivää seuraavasta päivästä maksupäivään, viimeksi mainittu päivä mukaan lukien.

Arvonlisäverolain mukaan Suomi palauttaa erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle kulutusjäsenvaltiona liikamaksun, jos Suomeen suoritettavan veron määrä pienenee. Palautuksista tehdään aina palautuspäätös, joka annetaan tiedoksi asiakkaalle postitse. Palautuspäätös tehdään manuaalisessa menettelyssä.

Verotuksen muutostilanteissa tunnistamisjäsenvaltio, joka on välittänyt Suomeen suoritettavan veron maksun Suomeen ja pidättänyt tästä välittämästään maksusta tietyn osuuden, voi olla palautusvelvollinen pidättämästään osuudesta. Suomi ilmoittaa tällöin tunnistamisjäsenvaltiolle, paljonko Suomi kulutusjäsenvaltiona palauttaa ja paljonko on tunnistamisjäsenvaltion palautettava osuus.

Arvonlisäverolain mukaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettava vero on maksettava viivytyksettä. Takaisin maksettavalle verolle maksetaan veronkantolain 32 §:ssä säädetty korko. Korko lasketaan veron maksupäivästä palautuspäivään tai päivään, jona palautus käytetään veron suorituksiksi.

Kun Suomi on samanaikaisesti sekä tunnistamis- että kulutusjäsenvaltio, ei käytännössä ole tarvetta erottaa näissä ominaisuuksissa tapahtuvia tehtäviä veronkannossa toisistaan. Tietojenvaihtoa tunnistamis- ja kulutusjäsenvaltion välillä ei siten tapahdu tässä tilanteessa lainkaan. Käytännössä ilmoitus- ja maksuvalvonnan ja veronkannon osalta Suomi toimii vain kulutusjäsenvaltiona.

Erityisjärjestelmän kautta toiseen jäsenvaltioon suoritettava vero

Suomi tunnistamisjäsenvaltiona välittää kuukausittain maksutiedot kulutusjäsenvaltioihin. Maksutietojen välitys tapahtuu sähköisesti automaattisena tietojenvaihtona. Suomi tilittää maksut kuukausittain kulutusjäsenvaltioihin Suomen pidätysosuudella vähennettynä.

Jos verovelvollinen on maksanut liikaa veroa, verovelvolliselle palautetaan liikaa maksettua määrää, jos kyseisen verokauden maksua ei ole vielä tilitetty kulutusjäsenvaltioon. Jos asiakkaan liikamaksu liittyy sen saapumiskuukautta seuraavana kuukautena annettuun oikaisuilmoitukseen, Suomi ei tunnistamisjäsenvaltiona palauta liikaa maksettua määrää, koska maksu on jo välitetty kulutusjäsenvaltioon ja palautusvelvollisuus on siirtynyt kulutusjäsenvaltioille.

Kun Suomi on tunnistamisjäsenvaltio, viedään Suomeen rekisteröityneiden verovelvollisten Verohallinnon tilille maksamat maksut kerran vuorokaudessa erityisjärjestelmän tietokantaan. Jos maksu edellyttää selvittelyä, se tallennetaan vasta selvittelyn jälkeen manuaalisesti mainittuun tietokantaan.

Jos verovelvollinen jättää ilmoittamansa maksun maksamatta joko kokonaan tai osittain, verovelvolliselle lähetetään automaattisesti unionin oikeuden mukaisesti muistutus puuttuvasta maksusta. Muistutus lähetetään 10 päivänä ilmoituksen antamisen määräpäivästä, joka on vuosineljännestä seuraavan kuukauden 20 päivä. Tieto muistutuksen lähettamisestä lähetetään sähköisesti automaattisena tietojenvaihtona kaikkiin niihin jäsenvaltioihin, jotka on mainittu ilmoituksella kulutusjäsenvaltioina.

Toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron viivästyseuraamukset määräytyvät kulutusjäsenvaltion sääntelyn mukaan. Veron palautukselle ei makseta korkoa.

Palautusvelvollisuus koskee Suomea tunnistamisjäsenvaltiona verotuksen muutostilanteissa myös silloin, kun Suomi on aiemmin pidättänyt osuuden välittämistään maksuista. Palautus tehdään manuaalisesti kulutusjäsenvaltiosta saatavan tiedon perusteella.

Jos Suomi tunnistamisjäsenvaltiona on saanut kulutusjäsenvaltiolta ilmoituksen, että kulutusjäsenvaltio on lähettänyt verovelvolliselle muistutuksen maksamattomasta verosta, verovelvollinen ei voi enää maksaa veroa Suomeen. Näin ollen Suomi tunnistamisjäsenvaltiona on velvollinen palauttamaan ilmoituksen jälkeen saapuneen maksun verovelvolliselle.

Palautuksista tehdään aina palautuspäätös. Päätös annetaan tiedoksi asiakkaalle postitse. Palautuspäätös tehdään manuaalisessa menettelyssä.

2.2.2 Erityisjärjestelmään liittyvät seuraamusmaksut

Arvonlisäverolain mukaan erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädettyä myöhästymismaksua. Myöhästymismaksua ei siten määrätä verovelvolliselle, joka ilmoittaa Suomeen suoritettavaa veroa.

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle, joka ilmoittaa Suomeen suoritettavaa veroa, voidaan määrätä veroilmoituksen myöhässä antamisesta veronkorotus. Veronkorotus on määrältään oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukainen.

Toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron osalta laiminlyöntien seuraamukset määräytyvät kulusjäsenvaltion sääntelyn mukaisesti.

2.2.3 Uusi veronkantomenettely

Uusi veronkantolaki (11/2018) tulee voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019. Uuden veronkantolain mukaisessa verotusmenettelyssä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettuja veroja sekä verotusmenettelystä annetussa laissa tarkoitettua laiminlyöntimaksua käsitellään veronkannossa yhtenä verolajina veronkantolaissa säädetyllä tavalla lukuun ottamatta muun muassa arvonlisäveroa, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitettua erityisjärjestelmää.

Veronkantolaissa säädetään veron suoritusjärjestyksestä sekä maksun ja palautuksen yleisestä käyttöjärjestyksestä. Yleisen käyttöjärjestyksen mukaan maksu ja palautus käytetään samana päivänä erääntyvien verojen suoritukseksi säädettyssä verolajijärjestyksessä, jossa viidennellä sijalla ovat arvonlisävero ja muut yksin valtiolle tulevat verot. Maksun yhteydessä on ilmoitettava sen yksilöinnissä tarvittavat tiedot, joista Verohallinto voi antaa tarkempia määräyksiä.

Maksaja voi kohdistaa maksunsa joko kaikkien verojen suoritukseksi tai yhden verolajin verojen suoritukseksi. Jos maksaja kohdistaa maksunsa yhtenä verolajina käsiteltävien oma-aloitteisten verojen (eräät yhdessä käsiteltävät verot) suoritukseksi, maksu käytetään näiden verojen suoritukseksi yleisessä käyttöjärjestyksessä. Maksu käytetään kuitenkin aikaisintaan oma-aloitteisten verojen eräpäivänä. Jos mainittuja veroja ei ole suorittamatta, maksu käytetään muiden erääntyneiden verojen ja Verohallinnon muiden saatavien suoritukseksi yleisessä käyttöjärjestyksessä. Veronkantolaki sisältää lisäksi säännökset maksun erityisestä kohdistamisesta Verohallinnon yksilöimien saatavien suoritukseksi sekä säännökset säädetystä käyttöjärjestyksestä poikkeamisesta esimerkiksi maksujärjestelytilanteissa. Lisäksi veronkantolaissa säädetään, että kohdistamaton tai tunnistamaton maksu käytetään maksajan verojen suoritukseksi yleisessä käyttöjärjestyksessä.

Veronkantolain soveltamisalaan kuuluvalle maksettavaksi erääntyneelle maksamattomalle verolle ei pääsääntöisesti lasketa veronlisäystä ja viivekorkoa. Eräpäivän jälkeen suoritettulle verolle maksetaan veronkantolain mukaan viivästyskorkoa, jonka laskemisesta säädetään viivekorkolaissa. Viivästyskorko on määrältään korkolaissa tarkoitettu viitekorko lisättynä seitsemällä prosenttiyksiköllä. Viivästyskorkoa lasketaan pääsääntöisesti veron eräpäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään.

Palautusta käytetään verovelvollisen erääntyneiden verojen tai muiden Verohallinnon saatavien suoritukseksi yleisessä käyttöjärjestyksessä ennen kuin se maksetaan verovelvolliselle. Yhdessä käsiteltävien oma-aloitteisten verojen suoritukseksi palautus käytetään ensisijaisesti näiden verojen suoritukseksi. Jos palautusta ei käytetä Verohallinnon saatavien suoritukseksi, se voidaan käyttää muun viranomaisen saatavan suoritukseksi. Veronkantolaissa säädetään lisäksi

si siitä, milloin palautus on aikaisintaan käytettävissä eräänntyneen oma-aloitteisen veron suorituksiksi. Lisäksi veronkantolaissa säädetään palautuksen käyttämisen esteistä ja palautuksen säilyttämisestä tulevien maksuvelvoitteiden suorituksiksi.

Jos palautusta ei käytetä verojen suorituksiksi, palautettava määrä maksetaan verovelvolliselle, jos ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönti ei estä palautuksen maksamista. Palautettavat määrät maksetaan kuitenkin vain, jos niiden palautusten ja maksujen yhteismäärä, joita ei ole käytetty verojen suorituksiksi, on vähintään 10 euroa. Virheellisesti palautettu määrä peritään veronkantolain nojalla takaisin. Veronkantolaissa säädetään myös hyvityskoron maksamisesta palautettavalle määrälle ja palautukseen oikeuttavalle arvonlisäverolle.

Veronkantolaki sisältää säännökset myös uudessa kantomenettelyssä käytettävistä perintäkeinoista, ennen perintätoimiin ryhtymistä annettavasta maksukehotuksesta, maksujärjestelyn edellytyksistä, perintätoimenpiteistä luopumisesta sekä suostumuksen antamisesta ulkomailla toimeen pantavaan velkajärjestelyyn tai yrityssaneeraukseen. Lisäksi säädetään verosta vapauttamisesta, veron vanhentumisesta, verosta vastuussa olevista sekä kansainvälisestä verovarojen siirtämisestä.

Veronkantolain säännösten mukaan Verohallinto muodostaa verovelvolliselle kalenterikauden jaksolta yhteenvedon, johon merkitään veronkantolaissa säädetyt tiedot esimerkiksi siitä, minkä verojen suorituksiksi maksut ja palautukset on käytetty. Yhteenvedo annetaan tiedoksi verovelvolliselle pääsääntöisesti sähköisesti. Pyynnöstä yhteenvedo toimitetaan verovelvolliselle myös postitse. Yhteenvedo lähetetään postitse myös sellaiselle luonnolliselle henkilölle ja kuolinpesälle, joka ei ole antanut suostumusta sähköiseen tiedoksiintoon ja jota ei ole merkitty työnantajarekisteriin ja jota ei ole merkitty arvonlisäverovelvollisten rekisteriin tai joka ei harjoita muuta arvonlisäverollista toimintaa kuin metsätaloutta.

Veronkantolaissa säädetään myös eräpäivän siirtymisestä ensimmäiseen pankkipäivään sekä menettelytavasta silloin, kun Verohallinto antaa asiakirjan tiedoksi sähköisesti tai kun asiakirjoja toimitetaan Verohallinnolle sähköisesti.

3 Nykytilan arviointi

3.1 Veronkanto

3.1.1 Veronkantomenettelyn sääntely

Ennen uutta veronkantolakia voimassa oleva veronkantolaki sisältää säännökset sekä uudesta että vanhasta kantomenettelystä. Vasta kun uudistuksen viimeisessä vaiheessa kaikki veronkantolain soveltamisalaan kuuluvat verot käsitellään uudessa kantomenettelyssä ja uudessa tietojärjestelmässä, voidaan vanhaa kantomenettelyä ja siirtymäaikaa koskeva sääntely purkaa. Esimerkiksi arvonlisäveron erityisjärjestelmän kautta maksettavaa veroa ei nykyisin käsitellä uudessa kantomenettelyssä.

3.1.2 Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantaminen

Erityisjärjestelmän kautta suoritettavaan veroon sovellettava veronkantomenettely poikkeaa osittain muusta oma-aloitteisesta verotuksesta, kuten arvonlisäverotuksesta. Erityisjärjestelmää soveltavia verovelvollisia ei ole voitu valvoa eikä sen kautta suoritettua veroa kantaa samassa menettelyssä ja tietojärjestelmässä kuin arvonlisäveroa yleensä. Veron kantaminen ja valvonta on tapahtunut erillisessä tietojärjestelmässä ja osittain manuaalisesti virkailijatyönä.

Erillisestä kanto- ja valvontamenettelystä aiheutuvat poikkeukset koskevat muun muassa veron maksamisen laiminlyönnissä sovellettavaa menettelyä sekä veron ilmoittamista ja maksamista koskevien laiminlyöntien seuraamuksia. Maksamatta jätetystä verosta verovelvolliselle on veronkantolaista poiketen lähetetty ilmoituskirje. Veron maksamisen laiminlyönnin viivästyseuraamukset ovat veronlisäys ja viivekorko muusta arvonnalisäverotuksesta poiketen vastaten kuitenkin tasoltaan muuhun arvonnalisäverotukseen sovellettavia korkoseuraamuksia.

Erityisjärjestelmän kautta suoritettujen veron kantomenettely poikkeaa myös eräiltä muilta osin muusta arvonnalisäverotuksesta. Maksujen kohdentaminen on tapahtunut manuaalisessa menettelyssä. Veron palauttaminen ei ole tapahtunut uudessa kantomenettelyssä kuten muun arvonnalisäveron palauttaminen. Veron palautuksia on käytetty pääsääntöisesti vain erityisjärjestelmän soveltamisalaan kuuluville verovelvoitteille ja palautusten kohdentaminen on tapahtunut manuaalisesti. Erityisjärjestelmän kautta suoritettavien verojen perintään tarvittavien erillisten järjestelmien ylläpitäminen on edellyttänyt Verohallinnolta ylimääräistä työtä. Perintää on monimutkaistanut sen tapahtuminen manuaalisessa menettelyssä.

Yhteenvedoa koskevaa sääntelyä sovelletaan vain uudessa kantomenettelyssä käsiteltäviin veroihin. Näin ollen erityisjärjestelmää soveltavaan verovelvolliseen ei nykyisin sovelleta yhteenvedoa koskevaa sääntelyä.

Erityisjärjestelmän kautta suoritettavaan veroon sovellettavaa veronkantomenettelyä olisi yhtenäistettävä muuhun arvonnalisäveroon ja muihin oma-aloitteisiin veroihin sovellettavien menettelyjen kanssa, jotta verojen kantaminen ja valvonta voitaisiin hoitaa kustannustehokkaasti Verohallinnon uudessa tietojärjestelmässä.

Suomen toimiessa tunnistamisjäsenvaltiona pienintä palautettavaa määrää koskevaa sääntelyä ei ole sovellettu. Suomen toimiessa kulutusjäsenvaltiona palautusrajana on ollut palautuskohdaisesti 5 euroa.

3.2 Erityisjärjestelmään liittyvät seuraamusmaksut

Erityisjärjestelmän kautta annettujen veroilmoitusten valvontaa ei ole siirretty Verohallinnossa uuteen tietojärjestelmään samaan aikaan kuin muiden oma-aloitteisten verojen valvontaa. Näin ollen automaatiossa määrättävää myöhästymismaksua ei voida määrätä erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle. Ilmoituksen oikeassa ajassa antamisen laiminlyönnin seuraamuksena voidaan määrätä vain oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylaissa säädettyä veronkorotusta manuaalisessa menettelyssä.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei ole nykyisin käytännössä voitu kohdistaa yhtä tehokkaasti seuraamusmaksuja kuin muihin verovelvollisiin. Nykyinen menettely ei edistä riittävästi oikea-aikaista ja oikeasisältöistä veroilmoitusten antamista.

4 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

4.1 Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron kantaminen

Esityksen tarkoituksena on tehostaa Verohallinnon kantamien verojen kantamista muuttamalla erityisjärjestelmän piiriin kuuluvien verojen kantomenettelyä yhdenmukaisemmaksi muiden oma-aloitteisten verojen kantomenettelyn kanssa. Esityksen tavoitteena on myös mahdollistaa erityisjärjestelmää käyttävien verovelvollisten valvonta samassa menettelyssä ja tietojärjestelmässä kuin muiden oma-aloitteisessa verotuksessa verovelvollisten, kuten arvonnalisäverovelvollisten, valvonta.

Erityisjärjestelmään sovellettavaa veronkantomenettelyä ehdotetaan muutettavaksi siten, että Suomeen erityisjärjestelmän kautta suoritettavien verojen veronkantomenettely olisi mahdollisimman yhdenmukainen muiden oma-aloitteisten verojen menettelyn kanssa. Suomen kulutusjäsenvaltiona vastaanottamien veroilmoitusten ja maksujen valvontaa yhdenmukaistettaisiin muiden oma-aloitteisten verojen ilmoitus- ja maksuvalvonnan kanssa. Menettelyssä voitaisiin hyödyntää automaatiota yhtä laajalti kuin muussakin oma-aloitteisessa verotuksessa.

Muutokset koskisivat pääosin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan verovelvollisen Suomeen suoritettavaa veroa. Sen sijaan veronkantolakia sovellettaisiin huomattavasti rajoitetummin, kun kyse olisi Suomessa tunnistautuneen verovelvollisen toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Verovelvolliselle, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, lähetettäisiin muistutus maksulaininlyönnistä veronkantolaissa säädetyllä yhteenvedolla. Yhteenvedo lähetettäisiin myös esimerkiksi palautuksen käyttötilanteessa. Yhteenvedoa ei kuitenkaan voitaisi lähettää sähköisesti, koska verovelvollisella ei ole erityisjärjestelmästä johtuen pääsyä Verohallinnon sähköiseen asiointipalveluun. Verovelvolliset asioivat pääsääntöisesti tunnistamisjäsenvaltion järjestelmän kautta. Velvoite tunnistautua kulutusjäsenvaltion järjestelmään lisäisi verovelvollisen hallinnollista taakkaa, mikä ei olisi erityisjärjestelmän tarkoituksen mukaista.

4.2 Erityisjärjestelmään liittyvät seuraamusmaksut

Erityisjärjestelmää koskevalle muusta arvonlisäverotuksesta poikkeavalle seuraamukselle ilmoituksen myöhästymisestä ei olisi enää perusteita, kun veroilmoitusten valvonta siirretään Verohallinnon uuteen tietojärjestelmään. Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle, joka ilmoittaa Suomeen suoritettavaa veroa, määrättäisiin myöhästymismaksua oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain mukaisesti. Myös veronkorotusta määrättäisiin erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle samoilla edellytyksillä kuin muille arvonlisäverotuksessa verovelvollisille.

Kuten verotusmenettelyn ja veronkannon uudistamista koskevaksi lainsäädännöksi annetun hallituksen esityksen HE 29/2016 vp perusteluissa todetaan, Valmis-hankkeen yhteydessä toteutettujen seuraamusmaksuja koskevien muutosten tavoitteena on edistää ilmoitustietojen mahdollisimman oikea-aikaista kertymistä hallinnollisesti tehokkaalla tavalla. Tavoitteena on myös kannustaa verovelvollista korjaamaan virheet oma-aloitteisesti.

5 Esityksen vaikutukset

5.1 Taloudelliset vaikutukset

Valmis-hankkeella tavoitellaan vuotuista viiden miljoonan euron tuottavuusparannusta, joka vastaa Verohallinnossa noin 100 henkilötyövuoden säästöä vuoteen 2021 mennessä. Tässä esityksessä ehdotetut muutokset mahdollistavat osaltaan Valmis-hankkeen tavoitteiden saavuttamisen. Säästötavoitteen kannalta menettelyjen uudistaminen kokonaisuutena on keskeistä, eikä mikään osauudistus erillisenä toisi merkittäviä säästöjä.

Valmis-hankkeella tavoiteltavat taloudelliset hyödyt toteutuvat vaiheittain uuden tietojärjestelmän ja menettelyuudistusten verolajikohtaisen käyttöönoton mukaisesti. Uudistuksiin liittyen Verohallinto kehittää myös sähköisiä asiointipalveluja. Säästöt toteutuvat täysimääräisesti vasta, kun kaikki verolajit ovat uuden järjestelmän piirissä. Säästöt syntyvät viiveellä, koska uuden järjestelmän käyttöönotto vaatii Verohallinnolta merkittävää työpanosta vuoteen 2020 saakka. Saavutettavien hyötyjen arvoa ensimmäisten käyttövuosien aikana vähentävät muun

muassa nykyisten tietojärjestelmien ylläpitokustannukset, lisääntyvät koulutuskustannukset sekä uusiin menettelyihin siirtymiseen liittyvä asiakasyhteydenottojen määrä ja asiakasohjauksen tarve.

Esityksessä ehdotetut lainsäädäntömuutokset aiheuttavat Verohallinnolle tietojärjestelmämuutoksia, jotka toteutettaisiin pääosin osana Valmis-hanketta. Hankkeelle on myönnetty vuonna 2012 erillinen 116 miljoonan euron rahoitus. Suurin osa hankkeen kustannuksista kohdistuu tietojärjestelmien muutoksiin ja loput toimintojen uudistamiseen, toiminnan suunnitteluun, ohjeistukseen, koulutukseen ja viestintään.

Muut Verohallinnolle syntyvät kustannukset katetaan Verohallinnon toimintamäärärahoista, eikä ehdotetuista muutoksista aiheudu lisämääräraharapeita.

Muilta osin esityksellä ei arvioida olevan merkittäviä taloudellisia vaikutuksia. Seuraamusmaksuja koskevat muutokset lisäisivät vähäisessä määrin valtion tuloja.

5.2 Hallinnolliset vaikutukset

5.2.1 Yleistä

Ehdotettujen muutosten yleisenä tavoitteena on tehostaa verotusmenettelyä siten, että Verohallinnon resurssit voitaisiin jatkossa kohdistaa nykyistä tehokkaammin verovalvonnan painopistealueisiin. Verohallinnon henkilöstön koulutustarve ja verovelvollisten ohjaus- ja tiedotustarve lisääntyisivät tilapäisesti hieman uudistuksen alkuvaiheessa.

5.2.2 Veronkanto

Veronkantomenettelyn laajentaminen koskemaan arvonlisäveron erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa veroa lisää näiden verojen veronkantoprosessin sujuvuutta. Verohallinnon ei olisi enää tarpeen käsitellä mitään veroja erillisessä kantomenettelyssä, kun kaikki verot olisi uudistuksen viimeisessä vaiheessa siirretty samaan pääosin automaatioon perustuvaan kantomenettelyyn. Tämä yksinkertaistaisi kantomenettelyä ja lisäisi veronkantoprosessin tehokkuutta.

Arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitetun erityisjärjestelmän kautta suoritettavien verojen maksujen ja palautusten käsittely yhdenmukaistuisi muiden verolajien kanssa. Virkailijatyö vähenisi myös sen seurauksena, että verovelvolliselle lähetettävät selvityspyynnöt ja päätökset voitaisiin käsitellä pääosin automaatiossa.

Verohallinnon toiminnan tehokkuutta lisäisi myös se, että arvonlisäveron erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa puuttuvaa veroa koskevat tiedot annettaisiin verovelvolliselle yhteenvedolla. Vaikka yhteenvedo lähetettäisiin verovelvolliselle postitse, lähetettävän postin määrä ei muuttuisi merkittävästi, kun nykyisin erillisinä toimituksina verovelvollisille lähetettävät ilmoitukset puuttuvasta maksusta jäisivät lähettämättä.

5.2.3 Seuraamusmaksut

Seuraamusjärjestelmän muutoksen arvioidaan parantavan ilmoittamisen oikea-aikaisuutta ja veroilmoitusten oikeellisuutta. Tämä vähentäisi ilmoittamisvelvollisuuden laiminlyönneistä Verohallinnolle aiheutuvia hallinnollisia kustannuksia sekä edistäisi veron kertymistä.

Manuaaliseen menettelyyn perustuvan veronkorotuksen korvaaminen kaavamaisella ja pääosin automaatiossa määrättävällä myöhästymismaksulla vähentäisi hallinnollisen työn määrää

Verohallinnossa. Myös veronkorotuksen määräämisen automaation lisääntymisellä olisi vastaava vaikutus. Koska veronkorotusta ei ole käytännössä yleensä voitu määrätä, vaikutus ei olisi kuitenkaan merkittävä.

5.3 Verovelvolliseen kohdistuvat vaikutukset

Veronkantomenettelyn automatisoituminen ja tehostuminen vähentäisi myös verovelvollisen hallinnollista taakkaa. Myös menettelyn yhtenäinen ja selkeä sääntely tekisi järjestelmästä verovelvollisen kannalta helpommin hallinnoitavan.

Verovelvolliselle annettavaa yhteenvetoa koskevan sääntelyn laajentuminen koskemaan myös arvonlisäveron erityisjärjestelmää merkitsisi sitä, että verovelvollisella olisi mahdollisuus saada yhteenvedolle merkityt tiedot. Tällaisia ovat esimerkiksi yhteenveto maksutilanteesta sekä tiedot maksujen ja palautusten käytöstä.

6 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä. Esityksestä on pyydetty lausunto seuraavilta tahoilta: Elinkeinoelämän Keskusliitto ry, Keskuskauppakamari, Suomen Kuntaliitto ry, Suomen Taloushallintoliitto ry, Suomen Tilintarkastajat ry, Suomen Veroasiantuntijat ry, Suomen Yrittäjät ry, Verohallinto ja Veronmaksajain Keskusliitto ry.

Lausunnon antaneet kannattivat ehdotettujen muutosten toteuttamista.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Arvonlisäverolaki

134 f §. Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, johon sisältyvän pääsäännön mukaan erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei sovellettaisi veronkantolain säännöksiä siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta. Täytäntöönpanoasetuksen mukaan tällaisen verovelvollisen Verohallinnon pankkitilille suorittama vero on tilitettävä toiseen jäsenvaltioon eikä sitä voida käyttää verovelvollisen Suomeen suoritettavan arvonlisäveron tai muiden verojen ja maksujen suorituksiksi. Suomi ei tunnistamisjäsenvaltiona voi kohdistaa verovelvolliseen perintätoimenpiteitä eikä vapauttaa verovelvollista veron suorittamisesta.

Toiseen jäsenvaltioon suoritettavaan veroon ei täytäntöönpanoasetuksen 63 b artiklan mukaan määrättäisi viivästysseuraamuksia Suomessa, joten viivekorkolakia ei sovellettaisi kyseiseen veroon.

Poikkeuksista pääsääntöön säädettäisiin 134 j §:n 4 momentissa.

134 j §. Pykälän 1 momenttia täsmennettäisiin siten, että oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 19 §:ään sisältyvä säännös siitä, milloin veroilmoitus katsotaan annetuksi soveltuisi vain Suomen ollessa tunnistamisjäsenvaltio. Toisen jäsenvaltion ollessa tunnistamisjäsenvaltio veroilmoituksen antoajankohtaan sovellettaisiin kyseisen jäsenvaltion säännöksiä.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 2 momentti, jossa rajoitettaisiin veronkantolain soveltamista erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta. Erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa veroa ei veronkantolain mukaan pidetä veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettuna yhdessä käsiteltävänä verona. Tällaisen verovelvollisen maksua ei voi unionin oikeuden mukaan kohdistaa tai käyttää muun kuin erityisjärjestelmän piiriin kuuluvan arvonlisäveron suorituksiksi. Verovelvollinen ei siten voi valita maksun kohdistamista eikä Verohallinto poiketa maksun käyttöjärjestyksestä siten kuin veronkantolain 16—18 §:ssä säädetään. Maksuun ei myöskään sovellettaisi veronkantolain 6 §:ssä säädettyä käyttöjärjestystä.

Veronkantolain 4 § ja muut verotusmenettelylain soveltamisalaan kuuluvia veroja tai muita kuin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelyyn kuuluvia veroja koskevat säännökset eivät tulisi sovellettavaksi, koska ne eivät koske arvonlisäveroa.

Unionin oikeuteen ei sisälly tarkempia määräyksiä Suomeen suoritettavan veron palauttamisen edellytyksistä, joten veronkantolain palautuksen käyttämistä ja säilyttämistä koskevat säännökset soveltuisivat Suomeen suoritettavaan veroon. Palautukselle maksettaisiin veronkantolain mukaisesti hyvityskorkoa. Pienin palautettava määrä olisi veronkantolain 32 §:n mukaisesti 10 euroa ja määräytyisi käyttämättä olevien maksujen ja palautusten yhteismäärän perusteella.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa säädettäisiin 1 momentissa tarkoitettulle verolle maksettavaa hyvityskorkoa koskevasta rajoituksesta. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen ennen veron maksamisen määräpäivää suorittamalle maksulle ei maksettaisi hyvityskorkoa ajalta ennen määräpäivää.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa säädettäisiin niistä poikkeuksellista tilanteista, joissa veronkantolakia sovellettaisiin toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron maksuihin ja palautuksiin.

Jos verovelvollinen on maksanut liikaa veroa, Suomen on tunnistamisjäsenvaltiona tietyissä tilanteissa palautettava liikaa maksettu määrä verovelvolliselle. Täytäntöönpanoasetuksen 63 artiklan mukaan tunnistamisjäsenvaltiolle syntyy palautusvelvollisuus myös asetuksen (EU) N:o 904/2010 nojalla pidätetyistä määristä. Jos liikaa maksetut määrät koskevat vuoden 2018 viimeistä ja sitä edeltäviä ilmoituskausia, tunnistamisjäsenvaltion on palautettava kyseinen osuus kyseisen asetuksen 46 artiklan 3 kohdan mukaisesti pidätetyistä määristä. Tällöin kulusjäsenvaltion on palautettava liikaa maksettu määrä vähennettynä määrällä, jonka tunnistamisjäsenvaltio tulee palauttamaan.

Tällöin palautukseen sovellettaisiin soveltuvin osin veronkantolain 4 ja 5 luvun säännöksiä palautuksen käyttämisestä ja palauttamisesta. Palautus voitaisiin käyttää verovelvollisen muiden erääntyneiden verojen ja muiden Verohallinnon saatavien suorituksiksi tai muiden viranomaisten saatavien suorituksiksi.

Palautusmenettelyyn sovellettaisiin muutoin samaa menettelyä kuin muuhun arvonlisäveroon lukuun ottamatta palautuksen säilyttämistä koskevia säännöksiä.

134 m §. Pykälä kumottaisiin. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen Suomeen suoritettavaan maksamatta olevaan veroon sovellettaisiin pykälän 1 momentissa säädetyn ilmoituksen sijasta veronkantolain säännöksiä yhteenvedosta.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen Suomeen suoritettavalle verolle maksettaisiin veronkantolain 14 §:n mukaisesti viivästyskorkoa. Viivästyskorko vastaisi määrältään nykyisiä viivästyksistä aiheutuvia korkoseuraamuksia. Säännös vastaisi täytäntöönpanoasetuksen 63 b artiklaa. Näin ollen pykälän 3—5 momenttiin sisältyvät veronlisäystä koskevat säännökset olisivat tarpeettomia.

134 p §. Pykälää muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin vain velvollisuudesta maksaa erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle korkoa. Veronkantolain 37 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan hyvityskorkoa suoritetaan sellaiselle palautettavalle verolle, jota palautettaessa on lain mukaan maksettava korkoa.

Muilta osin säännös kumottaisiin tarpeettomana, sillä erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavaan veroon sovellettaisiin muutoin veronkantolain sääntelyä.

134 r §. Pykälän 1 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain myöhästymismaksua koskevia säännöksiä.

Momenttia muutettaisiin siten, että oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 35 ja 37 §:ään sisältyviä myöhästymismaksua ja veronkorotusta koskevia säännöksiä sovellettaisiin erityisjärjestelmään silloin, kun kyse olisi Suomeen suoritettavasta verosta. Myöhästymismaksua ja veronkorotusta määrättäisiin erityisjärjestelmää käyttäville verovelvollisille oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetussa laissa säädetyillä edellytyksillä ja kyseisessä laissa säädetyn suuruisena. Säännökset soveltuisivat Suomeen suoritettavaan veroon myös silloin, kun verovelvollinen olisi tunnistaunut Suomeen.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei jatkossakaan sovellettaisi, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 35 ja 37 §:ssä säädetään seuraamusmaksuista siltä osin kuin kysymys olisi toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Pykälän 2 momentin mukaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle voidaan määrätä veronkorotus. Momentti kumottaisiin tarpeettomana.

1.2 Veronkantolaki

38 §. Hyvityskoron laskeminen. Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että otettaisiin huomioon erityisjärjestelmän kautta Suomeen suoritettavalle verolle maksettava hyvityskorko.

Hyvityskoron maksaminen erityisjärjestelmän kautta suoritettavalle verolle määräytyisi samojen periaatteiden mukaan kuin muussa arvonlisäverotuksessa. Palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa koskevat säännökset soveltuisivat erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen vain siltä osin kuin palautus aiheutuisi alennuksesta tai muusta vastaavasta oikaisuerästä.

Pykälän 4 momenttia muutettaisiin siten, että se koskisi myös erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa veroa. Momentin 1) kohtaan lisättäisiin viittaus muussa laissa tarkoitettuun eräpäivään. Erityisjärjestelmän kautta suoritettavan veron eräpäivistä säädetään arvonlisäverolain 133 i §:ssä ja 133 p §:ssä.

71 §. Tiedoksianto. Neuvoston täytäntöönpanoasetuksen 63 a artiklan 2 kohdan mukaisesti pykälän 6 momentissa säädettäisiin, että arvonlisäverolain 12 a luvussa säädettyä erityisjärjestelmää käyttävälle toiseen jäsenvaltioon tunnistautuneelle verovelvolliselle lähetettäisiin yhteenveto postitse, jos verovelvollisen ei ole suoritettava Suomeen muuta veroa kuin arvonlisäveroa, johon sovelletaan erityisjärjestelmää.

Nykyinen 6 momentti siirtyisi 7 momentiksi.

1.3 Laki veronlisäyksestä ja viivekorosta

5 b §. Viivästyskoron laskeminen. Pykälän 2 momentin mukaan Veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettulle verolle lasketaan viivästyskorkoa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 32 §:ssä tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään.

Momenttiin lisättäisiin säännös erityisjärjestelmän kautta suoritettavalle verolle laskettavasta viivästyskorosta. Momentin sanamuotoa yhdenmukaistettaisiin lain muiden säännösten kanssa siten, että koron laskeminen alkaisi laissa säädettyä viimeistä maksupäivää seuraavasta päivästä. Veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettujen verojen osalta viimeinen maksupäivä on oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 32 §:ssä tarkoitettu päivä. Erityisjärjestelmän osalta viimeisestä maksupäivästä säädetään arvonlisäverolain 133 i §:ssä ja 133 p §:ssä.

Momentin mukaan Verohallinnon määräämälle veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettua veroa koskevalle myöhästymismaksulle ja veronkorotukselle viivästyskorko lasketaan kuitenkin verotuspäätöksellä määrättyä eräpäivää seuraavasta päivästä veron tai maksun suorittamispäivään.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin, koska erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovellettaisiin samoja seuraamusmaksuja kuin veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettuihin oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain soveltamisalaan kuuluviin verovelvollisiin. Erityisjärjestelmän kautta suoritettavaa veroa koskevalle seuraamusmaksulle viivästyskorko lasket-

taisiin samalla tavalla kuin veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettua veroa koskevalle seuraamusmaksulle.

5 d §. *Arvonlisäverolain erityisjärjestelmää koskevat poikkeukset.* Pykälä kumottaisiin kokonaisuudessaan tarpeettomana.

Erityisjärjestelmän kautta Suomeen suoritettavalle veroille laskettaisiin veronkantolain 14 §:n mukaan viivästyskorkoa. Viivästyskorko laskettaisiin tämän lain 5 b §:n mukaisesti.

2 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulevaksi voimaan 1 päivänä marraskuuta 2019. Lait tulisivat voimaan samanaikaisesti uuden veronkantolain kanssa.

Arvonlisäverolain muutosta sovellettaisiin lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavaan, maksettavaan tai palautettavaan veroon. Ennen lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavaan, maksettavaan tai palautettavaan veroon sovellettaisiin tämän lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä. Näin ollen vuoden 2019 viimeinen neljänneskalenterivuoden pituinen verokausi kuuluisi kokonaisuudessaan vanhan menettelyn soveltamisalaan. Ennen lain voimaantuloa tehtyihin ilmoitusvelvollisuuden laiminlyönteihin sovellettaisiin kuitenkin lain voimaantullessa voimassa olleita säännöksiä.

3 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

Perustuslain mukaan lailla on säädettävä yksilön oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista sekä asioista, jotka perustuslain mukaan muuten kuuluvat lain alaan. Säännös edellyttää, että kaikki yksilön oikeusasemaan vaikuttavat keskeiset säännökset on annettava lailla.

Perustuslain 81 §:n mukaan valtion veroista säädetään lailla, joka sisältää säännökset verovelvollisuudesta ja veron suuruuden perusteista sekä verovelvollisen oikeusturvasta. Perustuslain 21 §:n 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus saada asiansa käsiteltyksi asianmukaisesti ja ilman aiheetonta viivytystä lain mukaan toimivaltaisessa tuomioistuimessa tai muussa viranomaisessa sekä oikeus saada oikeuksiaan ja velvollisuuksiaan koskeva päätös tuomioistuimen tai muun riippumattoman lainkäyttöelimen käsiteltäväksi. Lisäksi perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan hyvän hallinnon takeet tulee turvata lailla. Perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan julkisen vallan käytön tulee perustua lakiin. Kaikessa julkisessa toiminnassa on noudatettava tarkoin lakia. Edellä mainituilla perustuslain säännöksillä on merkitystä arvioitaessa sitä, millä tarkkuudella verovelvolliseen kohdistuvista seuraamusmaksuista ja muusta verotusmenettelystä sekä muutoksenhausta on säädettävä lain tasolla.

Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen kannan mukaan hallinnollisten seuraamusmaksujen määrääminen sisältää julkisen vallan käyttöä, minkä vuoksi seuraamusmaksujen yleisistä perusteista on säädettävä perustuslain 2 §:n 3 momentin mukaan lailla. Sen vuoksi laissa on säädettävä täsmällisesti seuraamuksen ja sen suuruuden perusteista sekä seuraamuksen kohteen oikeusturvasta.

Perustuslain 21 §:n 2 momentin mukaan käsittelyn julkisuus sekä oikeus tulla kuulluksi, saada perusteltu päätös ja hakea muutosta samoin kuin muut oikeudenmukaisen oikeudenkäynnin ja hyvän hallinnon takeet turvataan lailla. Perustuslakivaliokunta on pitänyt perustuslain 21 §:ään sisältyvän syyttömyysolettaman kannalta ongelmallisena sitä, että hallinnollinen sanktio perustuisi tahallisuudesta ja tuottamuksesta riippumattomaan vastuuseen ja käännettyyn todistustaakkaan (PeVL 4/2004 vp). Perustuslaki antaa henkilölle ihmisoikeussopimusta laajem-

HE 283/2018 vp

man oikeussuojan. Perustuslakivaliokunta ei ole edellyttänyt perustuslain säätämistä, jos objektiivisin perustein määrättävän seuraamusmaksun määräämismenettelyssä on lievennetty tahallisuudesta ja tuottamuksesta riippumattomaan vastuuseen ja käännettyyn todistustaakkaan liittyviä vaatimuksia. Perustuslakivaliokunta on tietyin edellytyksin hyväksynyt tahallisuudesta ja tuottamuksesta riippumattomaan vastuuseen perustuvan hallinnollisen seuraamusmaksun muun muassa käsitellessään lakia pysäköinninvalvonnasta (PeVL 57/2010 vp). Esityksessä ehdotetut säännösmuutokset yhdenmukaistaisivat sanktiosääntöjä. Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle, joka ilmoittaa Suomeen suoritettavaa veroa, määrättäisiin myöhästymismaksu, jos ilmoittamisvelvollisuus täytetään myöhässä.

Hallituksen käsityksen mukaan seuraamusmaksuista ja verovelvollisen oikeusturvasta perustuslain kannalta on säädetty lain tasolla riittävän täsmällisesti ja seuraamusmaksusäätely on oikeasuhtainen.

Hallituksen käsityksen mukaan lakiehdotukset voidaan hyväksyä tavallisen lain säätämistäjärjestyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvonlisäverolain (1501/1993) 134 m §, sellaisena kuin se on laeissa 505/2014, 305/2016 ja 773/2016,
muutetaan 134 j, 134 p ja 134 r §,
sellaisina kuin ne ovat, 134 j ja 134 r § laissa 773/2016 ja 134 p § laeissa 505/2014, 773/2016 ja 23/2018, sekä
lisätään 134 f §:ään, sellaisena kuin se on laissa 773/2016 ja 23/2018, uusi 2 momentti seuraavasti:

134 f §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen, jonka tunnistamisjäsenvaltio on Suomi, ei kuitenkaan toiseen jäsenvaltioon suoritettavan veron osalta sovelleta, mitä veronkantolaissa ja veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään, ellei tässä luvussa toisin säädetä.

134 j §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa sekä 16—18, 22, 23 ja 25 §:ssä säädetään verokaudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta. Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 19 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisajankohdasta, sovelletaan vain Suomen ollessa tunnistamisjäsenvaltio.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä veronkantolain 7 ja 16—18 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen veronkantolaissa tarkoitettuun maksuun ei sovelleta, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen maksulle ei makseta veronkantolain 37 §:ssä tarkoitettua hyvityskorkoa ennen 133 i ja 133 p §:ssä säädettyä ajankohtaa siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Poiketen siitä, mitä 134 f §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovelletaan, mitä veronkantolain 4 ja 5 luvussa säädetään palautuksen käyttämisestä ja palauttamisesta siltä osin kuin kysymys on sellaisesta liikaa maksetusta toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta, jonka Suomi tunnistamisjäsenvaltiona on velvollinen palauttamaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle.

134 p §

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksetaan korkoa siten kuin veronkantolaissa säädetään.

134 r §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 35 ja 37 §:ssä säädetään seuraamusmaksuista siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavaan, maksettavaan tai palautettavaan veroon.

Ennen lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavaan, maksettavaan tai palautettavaan veroon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ellei jäljempänä toisin säädetä.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin ennen lain voimaantuloa voimassa olleissa 134 r §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki

veronkantolain 38 ja 71 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronkantolain (11/2018) 38 §:n 4 momentti ja
lisätään 71 §:ään uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

38 §

Hyvityskoron laskeminen

Jos 7 §:ssä tai arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitetun erityisjärjestelmän kautta Suomeen maksettavan veron määrä alenee, palautukselle lasketaan hyvityskorkoa 1 momentissa tarkoitettuun päivään. Koron laskeminen alkaa seuraavasti:

1) oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 32 §:ssä tai muussa laissa tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä;

2) veronkorotusta, laiminlyöntimaksua tai myöhästymismaksua palautettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 34 §:ssä tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä;

3) jos vero on suoritettu 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun eräpäivän jälkeen, veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä;

4) jos veron suorituksiksi on käytetty 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa, aikaisintaan kyseisen palautukseen oikeuttavan arvonlisäveron verokauden eräpäivää seuraavasta päivästä.

71 §

Tiedoksianto

Jos verovelvollisen ei ole suoritettava Suomeen muuta veroa kuin arvonlisäveroa, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa säädettyä erityisjärjestelmää, yhteenveto lähetetään postitse.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20____.

3.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 5 d §, sellaisena kuin se on laissa 20/2018, ja

muutetaan 5 b §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 51/2017, seuraavasti:

5 b §

Viivästyskoron laskeminen

Veronkantolain 7 §:ssä tarkoitetulle ja arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitetun erityisjärjestelmän kautta suoritettavalle verolle lasketaan viivästyskorkoa veron laissa säädettyä viimeistä maksupäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään. Verohallinnon määräämälle veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettua veroa tai muuta veronkantolain soveltamisalaan kuuluvaa oma-aloitteista veroa koskevalle myöhästymismaksulle, veronkorotukselle, laiminlyöntimaksulle ja mainitun lain 34 §:n nojalla takaisin perittävälle palautukselle viivästyskorko lasketaan kuitenkin verotuspäätöksellä määrättyä eräpäivää seuraavasta päivästä veron tai maksun suorittamispäivään.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 5 päivänä joulukuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

1.

Laki

arvonlisäverolain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan arvonlisäverolain (1501/1993) 134 m §, sellaisena kuin se on laeissa 505/2014, 305/2016 ja 773/2016,
muutetaan 134 j, 134 p ja 134 r §,
sellaisina kuin ne ovat, 134 j ja 134 r § laissa 773/2016 ja 134 p § laeissa 505/2014, 773/2016 ja 23/2018, sekä
lisätään 134 f §:ään, sellaisena kuin se on laissa 773/2016 ja 23/2018, uusi 2 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

134 f §

134 f §

134 j §
Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa sekä 16—18, 22, 23 ja 25 §:ssä säädetään verokaudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta

134 j §
Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä 161 §:ssä ja oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 3 luvussa sekä 16—18, 22, 23 ja 25 §:ssä säädetään verokaudesta ja ilmoittamisvelvollisuudesta. Mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 19 §:ssä säädetään veroilmoituksen antamisajankohdasta, sovelletaan vain Suomen ollessa tunnistamisjäsenvaltio.

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä veronkantolain 7 ja 16—18 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta. Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen veronkantolaissa tarkoitettuun maksuun ei sovelleta, mitä veronkantolain 6 §:ssä säädetään siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Erityisjärjestelmää käyttävän verovelvollisen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sen maksulle ei makseta veronkantolain 37 §:ssä tarkoitettua hyvityskorkoa ennen 133 i ja 133 p §:ssä säädettyä ajankohtaa siltä osin kuin kysymys on Suomeen suoritettavasta verosta.

Poiketen siitä, mitä 134 f §:n 2 momentissa säädetään, erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen sovelletaan, mitä veronkantolain 4 ja 5 luvussa säädetään palautuksen käyttämisestä ja palauttamisesta siltä osin kuin kysymys on sellaisesta liikaa maksetusta toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta, jonka Suomi tunnistamisjäsenvaltiona on velvollinen palauttamaan erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle.

134 m §

Verohallinto antaa erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle ilmoituksen tämän ilmoittamasta Suomeen maksettavasta maksamatta olevasta verosta.

(kumotaan)

134 m §

Jos erityisjärjestelmää käyttävä verovelvollinen maksaa verokaudelta Suomeen tilitettävää veroa ilman veron maksettavaksi määräämistä 133 i §:n 1 momentissa tai 133 p §:n 1 momentissa säädetyn määräajan jälkeen, hänen on veron maksamisen yhteydessä maksettava oma-aloitteisesti veronlisäystä. Jos veroa ei ole maksettu ilman veron maksettavaksi määräämistä tai jos verovelvollinen ei ole oma-aloitteisesti maksanut verolle veronlisäystä, verolle määrätään veronlisäystä.

Edellä 3 momentissa tarkoitettu veronlisäys lasketaan siten kuin veronlisäyksestä ja viivekorosta annetussa laissa säädetään.

Kun erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle määrätään veronlisäystä, sovelletaan, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 52 ja 54 §:ssä säädetään veron määräämisestä.

134 p §

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettava vero on maksettava viivytyksettä.

Takaisin maksettavalle verolle maksetaan veronkantolain (769/2016) 32 §:ssä säädetty korko. Korko lasketaan veron maksupäiväs-

134 p §

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle takaisin maksettavalle verolle maksetaan korkoa siten kuin veronkantolaissa säädetään.

HE 283/2018 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

tä.

134 r §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 35 ja 37 §:ssä säädetään seuraamusmaksuista.

Erityisjärjestelmää käyttävälle verovelvolliselle, jonka tunnistamisjäsenvaltio on muu kuin Suomi, voidaan määrätä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelylain 37 §:ssä tarkoitettu veronkorotus, jos Suomeen suoritettavaa veroa koskeva veroilmoitus on annettu tässä luvussa säädetyn ajankohdan jälkeen tai veroilmoitus on annettu puutteellisena tai virheellisenä taikka on jätetty kokonaan antamatta.

134 r §

Erityisjärjestelmää käyttävään verovelvolliseen ei sovelleta, mitä oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 35 ja 37 §:ssä säädetään seuraamusmaksuista *siltä osin kuin kysymys on toiseen jäsenvaltioon suoritettavasta verosta.*

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Lakia sovelletaan lain voimaantulopäivänä ja sen jälkeen alkavalta verokaudelta ilmoitettavaan, maksettavaan tai palautettavaan veroon.

Ennen lain voimaantuloa alkaneelta verokaudelta ilmoitettavaan, maksettavaan tai palautettavaan veroon sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä, ellei jäljempänä toisin säädetä.

Ennen lain voimaantuloa tehtyihin ennen lain voimaantuloa voimassa olleessa 134 r §:ssä tarkoitettuihin laiminlyönteihin sovelletaan lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

2.

Laki**veronkantolain 38 ja 71 §:n muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan veronkantolain (11/2018) 38 §:n 4 momentti ja
lisätään 71 §:ään uusi 6 momentti, jolloin nykyinen 6 momentti siirtyy 7 momentiksi, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

38 §

Hyvityskoron laskeminen

 Jos 7 §:ssä tarkoitetun maksettavan veron määrä alenee, palautukselle lasketaan hyvityskorkoa 1 momentissa tarkoitettuun päivään. Koron laskeminen alkaa seuraavasti:

1) oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 32 §:ssä tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä;

2) veronkorotusta, laiminlyöntimaksua tai myöhästymismaksua palautettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 34 §:ssä tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä;

3) jos vero on suoritettu 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun eräpäivän jälkeen, veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä;

4) jos veron suorituksesi on käytetty 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa, aikaisintaan kyseisen palautukseen oikeuttavan arvonlisäveron verokauden eräpäivää seuraavasta päivästä.

Ehdotus

38 §

Hyvityskoron laskeminen

 Jos 7 §:ssä tai arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitetun erityisjärjestelmän kautta Suomeen maksettavan veron määrä alenee, palautukselle lasketaan hyvityskorkoa 1 momentissa tarkoitettuun päivään. Koron laskeminen alkaa seuraavasti:

1) oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 32 §:ssä tai muussa laissa tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä;

2) veronkorotusta, laiminlyöntimaksua tai myöhästymismaksua palautettaessa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain 34 §:ssä tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä;

3) jos vero on suoritettu 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun eräpäivän jälkeen, veron suorittamispäivää seuraavasta päivästä;

4) jos veron suorituksesi on käytetty 24 §:n 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua palautukseen oikeuttavaa arvonlisäveroa, aikaisintaan kyseisen palautukseen oikeuttavan arvonlisäveron verokauden eräpäivää seuraavasta päivästä.

HE 283/2018 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

71 §

71 §

Tiedoksianto

Tiedoksianto

Jos verovelvollisen ei ole suoritettava Suomeen muuta veroa kuin arvonlisäveroa, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa säädettyä erityisjärjestelmää, yhteen-veto lähetetään postitse.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan veronlisäyksestä ja viivekorosta annetun lain (1556/1995) 5 d §, sellaisena kuin se on laissa 20/2018, ja
muutetaan 5 b §:n 2 momentti, sellaisena kuin se on laissa 51/2017, seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

5 b §

5 b §

Viivästyskoron laskeminen

Viivästyskoron laskeminen

Veronkantolain 7 §:ssä tarkoitetulle verolle lasketaan viivästyskorkoa oma-aloitteisten verojen verotusmenettelystä annetun lain (768/2016) 32 §:ssä tarkoitettua eräpäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään. Verohallinnon määräämälle veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettua veroa koskevalle myöhästymismaksulle, veronkorotukselle, laiminlyöntimaksulle ja mainitun lain 34 §:n nojalla takaisin perittävälle palautukselle viivästyskorko lasketaan kuitenkin verotuspäätöksellä määrättyä eräpäivää seuraavasta päivästä veron tai maksun suorittamispäivään.

Veronkantolain 7 §:ssä tarkoitetulle ja arvonlisäverolain 12 a luvussa tarkoitetun erityisjärjestelmän kautta suoritettavalle verolle lasketaan viivästyskorkoa veron laissa säädettyä viimeistä maksupäivää seuraavasta päivästä veron suorittamispäivään. Verohallinnon määräämälle veronkantolain 7 §:ssä tarkoitettua veroa tai muuta veronkantolain soveltamisalaan kuuluvaa oma-aloitteista veroa koskevalle myöhästymismaksulle, veronkorotukselle, laiminlyöntimaksulle ja mainitun lain 34 §:n nojalla takaisin perittävälle palautukselle viivästyskorko lasketaan

HE 283/2018 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuitenkin verotuspäätöksellä määrättyä eräpäivää seuraavasta päivästä veron tai maksun suorittamispäivään.

5 d §

5 d §

Arvonlisäveron erityisjärjestelmää koskevat poikkeukset

Arvonlisäveron erityisjärjestelmää koskevat poikkeukset

Poiketen siitä, mitä 2 §:ssä säädetään, arvonlisäveron, johon sovelletaan arvonlisäverolain (1501/1993) 12 a luvussa säädettyä erityisjärjestelmää, maksamatta jättämisen tai maksun viivästymisen vuoksi lasketaan verolle veronlisäys.

Poiketen siitä, mitä 4 ja 5 a §:ssä säädetään, 4 §:n 1 momentin säännöksiä sovelletaan ja 5 a §:n säännöksiä ei sovelleta arvonlisäveroon, johon sovelletaan arvonlisäverolain 12 a luvussa säädettyä erityisjärjestelmää.

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .